

Sajtó és Tájékoztatás

Az Európai Unió Bírósága
134/21. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY
Luxembourg, 2021. július 15.

A C-795/19. sz. ügyben hozott ítélet
Tartu Vangla

Ellentétes az uniós joggal azon észt szabályozás, amely abszolút mértékben lehetetlenné teszi az olyan büntetés-végrehajtási tisztviselő szolgálati jogviszonyának fenntartását, akinek a hallásélessége nem felel meg az e szabályozás által meghatározott minimális hangérzékelési küszöbértékeknek, anélkül hogy lehetővé tenné annak vizsgálatát, hogy képes-e feladatainak ellátására

E szabályozás közvetlenül fogyatékoságon alapuló hátrányos megkülönböztetést hoz létre

XX közel tizenöt éven keresztül a tartui (Észtország) büntetés-végrehajtási intézet alkalmazásában állt büntetés-végrehajtási tisztviselőként.

Ezen időszak során hatályba lépett az Észt Köztársaság kormányának a büntetés-végrehajtási tisztviselők egészségi állapotára és az egészségügyi vizsgálatra, valamint az egészségügyi bizonyítvány tartalmára és formájára vonatkozó követelményekről szóló 12. sz. rendelete. E rendelet többek között meghatározza az e tisztviselőkre alkalmazandó minimális hangérzékelési küszöbértékeket, és előírja, hogy az előírt normát el nem érő, csökkent hallás a büntetés-végrehajtási tisztviselői feladatok ellátásának abszolút egészségügyi akadályát képezi. Ezenkívül az említett rendelet nem engedi meg korrekciós eszközök alkalmazását a hallásélességgel kapcsolatos követelmények teljesítésének értékelése során.

2017. június 28-án a tartui büntetés-végrehajtási intézet igazgatója elbocsátotta XX-t egy olyan orvosi igazolás kiállítását követően, amely igazolja, hogy ez utóbbi hallásélessége nem felel meg a 12. sz. rendeletben meghatározott minimális hangérzékelési küszöbértékeknek.

XX keresetet nyújtott be a Tartu Halduskohushoz (tartui közigazgatási bíróság, Észtország), arra hivatkozva, hogy e rendelet többek között a pöhiseadusszal (alkotmány) ellentétes, fogyatékoságon alapuló hátrányos megkülönböztetést tartalmaz. E kereset elutasítását követően a Tartu Ringkonnakohus (tartui fellebbviteli bíróság, Észtország) 2019. április 11-i ítéletével helyt adott XX fellebbezésének, és megállapította az elbocsátásról szóló határozat jogellenességét. E bíróság emellett úgy határozott, hogy az említett rendelkezések alkotmányossági vizsgálatára irányuló bírósági eljárást indít a kérdést előterjesztő bíróság, a Riigikohus (legfelsőbb bíróság, Észtország) előtt. Ez utóbbi, miután megállapította, hogy az a kötelezettség, hogy a fogyatékos személyeket ugyanolyan bánásmódban kell részesíteni, mint a hasonló helyzetben lévő más személyeket, és tilos hátrányos megkülönböztetést alkalmazni, nemcsak az alkotmányból, hanem az uniós jogból is következik, úgy határozott, hogy a Bírósághoz fordul azzal a kérdéssel, hogy az ilyen nemzeti szabályozás ellentétes-e a 2000/78 irányelv¹ rendelkezéseivel.

A Bíróság álláspontja

Annak megállapítását követően, hogy a 12. sz. rendelet ezen irányelv hatálya alá tartozik, és közvetlenül fogyatékoságon alapuló eltérő bánásmódot vezet be, a Bíróság megvizsgálja, hogy az igazolható-e a 2000/78 irányelv 4. cikkének (1) bekezdése alapján, amely szerint a tagállamok rendelkezhetnek úgy, hogy az ezen okkal kapcsolatos jellemzőn alapuló eltérő bánásmód nem

¹ A foglalkoztatás és a munkavégzés során alkalmazott egyenlő bánásmód általános kereteinek létrehozásáról szóló, 2000. november 27-i 2000/78/EK tanácsi irányelv (HL 2000. L 303., 16. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 4. kötet, 79. o.).

jelent hátrányos megkülönböztetést, ha az érintett szakmai tevékenység jellege vagy gyakorlásának feltételrendszere miatt az ilyen jellemző lényeges és meghatározó szakmai követelményt képez, feltéve hogy a cél jogszerű, és a követelmény arányos. A Bíróság emlékeztet arra, hogy mivel e rendelkezés lehetővé teszi a hátrányos megkülönböztetés tilalmának elvétől való eltérést, azt szigorúan kell értelmezni.

A Bíróság különösen rámutat arra, hogy a büntetés-végrehajtási tisztviselőnek a kérdést előterjesztő bíróság által leírt feladatainak jellegéből következik az a követelmény, hogy jó hallással kell rendelkeznie, tehát meg kell felelnie bizonyos hallásélességi szintnek, és megállapítja, hogy e feladatok jellege és gyakorlásának feltételei miatt az a tény, hogy a hallásélességének meg kell felelnie a minimális hangérzékelési küszöbértéknek, a 2000/78 irányelv 4. cikkének (1) bekezdése értelmében vett „lényeges és meghatározó szakmai követelménynek” tekinthető.

Mivel a **12. sz. rendelet célja a személyek biztonságának és a közrend védelme, a Bíróság megállapítja, hogy e rendelet jogszerű célokat követ**, majd megvizsgálja, hogy az abban előírt azon követelmény, amely szerint a büntetés-végrehajtási tisztviselő hallásélességének meg kell felelnie a minimális hangérzékelési küszöbértékeknek, amelyeknek való meg nem felelés a feladatai ellátásának abszolút egészségügyi akadályát képezi, és a jogviszonyát megszünteti, alkalmas-e az említett célok elérésére, és nem haladja-e meg az azok eléréséhez szükséges mértéket.

E követelmény megfelelő jellegét illetően a Bíróság emlékeztet arra, hogy az adott szabályozás csak akkor alkalmas az említett cél megvalósítására, ha azt valóban koherens és szisztematikus módon kívánja elérni. Márpedig megjegyzi, hogy az említett rendelet lehetővé teszi a büntetés-végrehajtási tisztviselő számára, hogy a látásélességre vonatkozóan e rendeletben előírt szabályok betartásának értékelésekor korrekciós eszközöket alkalmazzon, míg ez a lehetőség a hallásélesség esetében kizárt.

Az említett követelmény szükséges jellegét illetően a Bíróság emlékeztet arra, hogy a **12. sz. rendelet által meghatározott küszöbértékek be nem tartása abszolút módon akadályozza a büntetés-végrehajtási tisztviselő feladatainak ellátását, mivel e küszöbértékeket eltérési lehetőség nélkül valamennyi büntetés-végrehajtási tisztviselőre alkalmazni kell. Ezenkívül e rendelet nem teszi lehetővé annak egyedi értékelését, hogy a tisztviselő halláskárosodása ellenére képes-e az e szakma körébe tartozó alapvető feladatok ellátására.**

A Bíróság emlékeztet a munkáltatónak a 2000/78 irányelv 5. cikkéből eredő azon kötelezettségére is, hogy megtegye a megfelelő és az adott esetben szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy a fogyatékos személyek számára lehetővé váljon a munkához jutás és a munkában való részvétel, kivéve ha az ilyen intézkedések ezen munkaadóra aránytalanul nagy terhet rónak. E tekintetben a Bíróság megállapítja, hogy a **12. sz. rendelet nem tette lehetővé XX munkáltatója számára, hogy az elbocsátását megelőzően vizsgálatokat végezzen olyan intézkedések tervbe vétele érdekében, mint például hallókészülék használata, azon feladatok végzése alóli felmentés, amelyekhez szükséges az előírt minimális hangérzékelési küszöbértékek elérése, vagy pedig olyan munkakörbe való beosztás, amely nem követeli meg e küszöbértékek elérését**, és nem szolgáltatott adatokat a fenti intézkedések által jelentett teher esetleges aránytalan jellegére vonatkozóan.

Úgy tűnik tehát, hogy e rendelet a kitűzött célok eléréséhez szükséges mértéket meghaladó követelményt írt elő.

A Bíróság arra a következtetésre jut, hogy a 2000/78 irányelv 2. cikke (2) bekezdésének a) pontjával, 4. cikkének (1) bekezdésével és 5. cikkével **ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely abszolút mértékben lehetetlenné teszi az olyan büntetés-végrehajtási tisztviselő szolgálati jogviszonyának fenntartását, akinek a hallásélessége nem felel meg az e szabályozás által meghatározott minimális hangérzékelési küszöbértékeknek, anélkül hogy lehetővé tenné annak vizsgálatát, hogy e tisztviselő – adott esetben az említett 5. cikk**

értelmében vett észszerű intézkedések elfogadását követően – képes-e feladatainak ellátására.

EMLÉKEZTETŐ: Az előzetes döntéshozatali eljárás lehetővé teszi a tagállami bíróságok számára, hogy az előttük folyamatban lévő jogvita keretében az uniós jog értelmezésére vagy valamely uniós jogi aktus érvényességére vonatkozó kérdést terjesszenek a Bíróság elé. A Bíróság nem dönti el a tagállami bíróság előtti jogvitát. A nemzeti bíróság feladata, hogy az ügyet a Bíróság határozata alapján elbírálja. E határozat a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az ítélet teljes szövege megtalálható a CURIA honlapon

Sajtófelelős: Lehoczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499

Az ítélet kihirdetésekor készített képfelvételek elérhetők: „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106.